

16. nov. 2008

Københavns Kommune
Teknik-og Miljøforvaltningen
Center for Park og Natur
Njalsgade 13, 5. sal.
2300 Kbh. S.

Kommentarer til forslag til indsatsplan mod Kæmpebjørneklo

Indsatsplanen indeholder mange værdifulde anvisninger og vi håber at de nødvendige kommunale resurser vil blive afsat til bjørneklobekæmpelsen.

Før vi kommenterer indholdet af indsatsplanens afsnit ”Metoder til bekæmpelse”, følger lidt information om Grøn Sydhavn Naturgruppens mangeårige erfaringer med kæmpebjørneklo.

Naturgruppens bjørneklobekæmpelse

Grøn Sydhavn Naturgruppen har manuelt bekæmpet kæmpebjørneklo på Sydhavnstippen efter samme systematiske metode siden 2002. Indsatsen er gennemregistreret og resultaterne kan illustreres grafisk - se fig. 1-3.

Gennem årene har vi haft konsultationer om bjørneklobekæmpelse med bl.a. Ole Suadicani (daværende Vej & Park), Hans Erik Svart (Skov & Naturstyrelsen) og Mikkel Fagerbo (Hede-Danmark).

Naturgruppens metode er udviklet specielt til et stort areal (Sydhavnstippen er ca. ½ km²) med massiv spredning af kæmpebjørneklo, i en undergrund uegnet til rodstikning pga. murbrokker og andet bygningsaffald. Bortset fra sæsonen 2008 er bekæmpelsen udført af ulønnede borgere som sætter stor pris på Sydhavnstippens natur.

Naturgruppens metode er særlig relevant, hvis bekæmpelsesopgaven er mere omfattende end der er menneskelige resurser til rådighed. Den bærende ide er, at blomstrende bjørnekloplanter visner og dør uden yderligere frøspredning, hvis de hugges ned og skærnkappes på det rigtige tidspunkt (ifølge plantens fysiologi) – og dermed er arbejdsindsatsen også reduceret til det absolutte minimum.

I sæsonen 2008 har Naturgruppen gennemført et samarbejdsprojekt med Gartner Rikke Gram, som indebar lønnet bekæmpelse af kæmpebjørneklo og dermed fortsættelse af Naturgruppens bekæmpelsesstrategi (samt i mindre omfang japansk pileurt og kanadisk gyldenris) på Sydhavnstippen, indenfor en lønramme på 80.000 kr.

Naturgruppens metode er således gennemført syv år i træk, og i 2008 er bekæmpelsesstrategien udvidet med en omfattende, strategisk rodstikning (lønnet). Der er tidligere udført sporadisk rodstikning (blev påbegyndt ulønnet i 2007). Dette var der desværre ikke menneskelige resurser til i de foregående år.

I denne vinter vil Naturgruppen skrive en midtvejsrapport om metoden og de indhøstede erfaringer. Rapporten vil blive sendt til Center for Park og Natur.

Fig. 1. Udbredelsen af kæmpebjørneklo på Sydhavnstippen i 2001. Medtaget er de "skjulte bestande" som brød frem i årene frem til 2007 pga. den enorme frøpulje i jorden. Enkeltstående, isolerede planter er ikke medtaget. Naturgruppens systematiske plan er gennemført fra 2002-2008.

Fig. 2. Efter syv års gennemførelse af den systematiske plan, og ca. 95 timers strategisk rod-stikning i 2008 (blev påbegyndt i 2007) er udbredelsen i 2008 begrænset til 11 klart afgrænsede bestande på et samlet delområde på Sydhavnstippen. Delområdet i sin helhed skal naturligvis fortsat overvåges tæt.

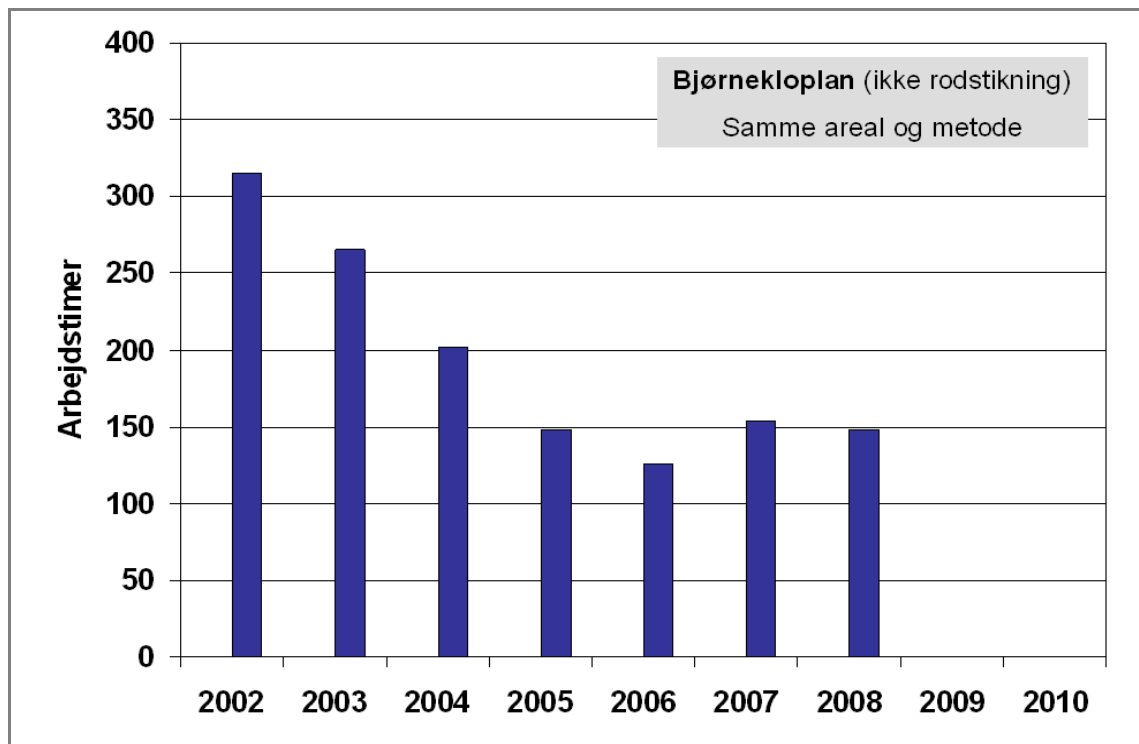

Fig. 3. Det samlede timeforbrug til gennemførelse af Naturgruppens systematiske plan til udryddelse af blomstrende planter og forhindring af yderligere frøspredning. Timetallet er et indirekte udtryk for antallet af blomstrende bjørneklo det pågældende år. Hvorfor det markante fald i 2002-2006 udeblev i 2007-2008, er et ubesvaret spørgsmål; varmere korderne i 2006-2007 (2008?) er sandsynligvis en medvirkende årsag.

Kommentarer til indsatsplanens manuelle bekæmpelse

a) I underafsnittet 'Rodstikning' på side 7, har vi følgende indvendinger:

- Vores oplevelse er at nyspirede bjørnekloplanter klarer sig fint i skygge (kan det virkelig dokumenteres at "størstedelen bliver skygget ihjel af større bjørneklo" som anført i indsatsplanen?).
- Vi mener at det bør fremgå at rodstikning med godt resultat kan udføres fra bekæmpelsesdag ét, fra slutningen af marts til oktober. Hvis man mangler ressourcer til rodstikning af alle planter, eller ønsker helt eller delvist at udskyde rodstikningen, kan man i stedet vælge at fælde/skærnkappe blomstrende planter, for at forhindre yderligere frøspredning (se punkt c)). Fældningen/skærnkappingen kan glimrende suppleres med strategisk rodstikning udenfor de tætteste bestande (således at bjørnekloarealet indsnævres).
- Kortbladede drænspader er bedre egnede til rodstikning end almindelige spader (især relevant ved store bestande og vanskelig undergrund).
- Det forekommer unødvendigt tidskrævende at fjerne de rodstukne planter, da de sjældent slår rod igen. Derimod er det afgørende at alle rødder er kappede, og at jordklumpen er banket af. Vi foreslår i stedet at planterne overvåges i ugerne efter rodstikningen.

b) Overskriften til underafsnittet 'Opgravning og pløjning' på side 8, foreslår vi ændret til 'Maskinopgravning'. Den første sætning om opgravning med spade flyttes til afsnittet 'Rodstikning'.

c) Underafsnittet 'Slåning' er uklart og tvetydigt. Hvorfor skal man fx slå bjørnekloen gentagne gange, når den kan overleve selv i en græsplæne? Hvis det kun er de blomstrende bjørneklo som skal fældes, hvor ofte og hvornår skal det så gøres, hvis planten skal dø af det uden først at smide frø? Vi savner konkrete anvisninger, som forholder sig praktisk til plantens biologi og overlevelsesstrategi. Uklarheden gør det vanskeligt at kommenterer det faglige indhold.

Vi foreslår at overskriften ændres til 'Fældning og skærmpkning' (alternativt 'Slåning og skærmpkning'). Vi har følgende forslag til metodeindhold:

- Mulighed 1: Man kapper bjørnekloeskærmene og hugger planterne ned, når frøene er udviklede (så sent som muligt; men før der er risiko for "dryssende frø"). Derved dør næsten alle planter, fordi de "tror", at de har smidt frø. Alle frø skal indsamles (giv anvisning på velegnede redskaber og godkendte bortskaffningsmetoder). Der følges op med skærmpkning i perioden 20.-30. august (primært pga. oversete og sent udviklede planter). Frø indsamles (der er sjældent ret mange). Ulemper ved med denne metode: a) Frømængden er meget stor, b) det optimale tidspunkt varierer meget for de enkelte planter, c) velmenende forbipasserende slår af og til blomstrende planter ned "før tiden", hvilket ekspresmodner frøene.
- Mulighed 2: For at nedbringe mængden af frø, som skal kappes og indsamles, og for at "nulstille" planternes udvikling, hugges knopskydende og blomstrende bjørneklo ned i perioden 10.- 20. juni (giv anvisning på velegnede redskaber). Blomster og stængler kan efterlades på jorden. Efterfølgende danner planterne nye blomsterskærme fra sideskud (flere men mindre skærme), som skal skærmpkappes i perioden 20.-30. juli. Alle frø skal indsamles (blomster hugges af og efterlades på jorden). Derefter dør næsten alle planter. Der følges op med supplerende skærmpkning i perioden 20.-30. august. Frø indsamles (der er sjældent ret mange). Ulemper ved med denne metode: a) der udvikles mange små "panikblomster", som er tidskrævende at skærmpkappe.

Kommentarer til indsatsplanens kemiske bekæmpelse

Vi foreslår at det tydeliggøres, at kemisk bekæmpelse (med Roundup) er uønsket i Københavns Kommune. Overskriften på s. 9 kunne fx ændres fra "Kemisk bekæmpelse" til "Kemisk bekæmpelse frarådes", og underafsnittet flyttes til "Andre metoder". I teksten argumenteres for at brugen af Roundup er uforenelig med kommunens målsætning om en bæredygtig udvikling.

Grøn Sydhavn Naturgruppen

Fmd. Claus Andersen

Sjælør Boulevard 1. 3. th.

2450 Kbh. SV.

Tlf. 36 46 77 66

http://www.sydhavnstippen.dk/?page_id=165

&

Gartner Rikke Gram

Østervoldgade 27. 2. sal

1350 Kbh. K.

Tlf. 22 66 12 31